

Dekret
Arcybiskupa Metropolity Łódzkiego
w sprawie zezwoleń na binację i trynację
oraz składanych stypendiów mszalnych

Kościół stoi na straży zachowania w należytej czci powierzonego Mu skarbu Eucharystii. Wyrazem tej troski o świętość Eucharystii jest utrwalona wielowiekową tradycją kanoniczna zasada: jedna Msza święta w jednym dniu oraz czuwanie nad zachowaniem sprawiedliwości w materii ofiar mszalnych (stypendiów).

Kapłan, trwając w komunii z całym Kościołem, powinien być w pełni świadom, że jest szafarzem świętych tajemnic, które zostały złożone w jego ręce, aby je z miłością sprawował jako prawdziwy sługa Eucharystii.

Zgodnie z tradycją, wierni, poprzez swój osobisty wkład, który wyraża aktywne uczestnictwo w Eucharystii, składając dobrowolne ofiary mszalne, zaradzają potrzebom Kościoła i utrzymaniu kapłanów. Ponieważ sprawowanie Mszy świętej oraz składanie ofiar mszalnych bezpośrednio dotyczą Najświętszego Sakramentu, dlatego Kościół z uwagą śledzi rozwój pobożnych praktyk wobec tego Sakramentu, jak i stoi na straży przestrzegania prawa powszechnego i partykularnego.

1. Zgodnie z normą, wyrażoną w kanonie 905 §1 Kodeksu Prawa Kanonicznego, nie wolno kapłanowi, poza dopuszczonymi przez prawo wyjątkami, odprawiać w tym samym dniu więcej niż jednej Mszy świętej.

2. Zgodnie z brzmieniem kanonu 905 §2 Kodeksu Prawa Kanonicznego muszą być spełnione następujące warunki, aby kapłan mógł skorzystać z pozwolenia na:
  - a) binację:
    - pozwolenie ordynariusza miejsca,
    - słuszná przyczyna,
    - brak kapłanów;
  - b) trynację:
    - pozwolenie ordynariusza miejsca,
    - konieczność duszpasterska,
    - brak kapłanów,
    - niedziela lub święto nakazane.
3. Prawo partykularne Archidiecezji Łódzkiej, zawarte w Statutach III Synodu Archidiecezji Łódzkiej, zezwala wszystkim kapłanom pełniącym w Archidiecezji Łódzkiej obowiązki duszpasterskie oraz ich zastępcóm, po spełnieniu powyższych warunków, na binację w dni powszednie, a na trynację w niedziele i święta nakazane (por. artykuł 226).
4. Tak zwane „słuszná przyczyna” lub „konieczność duszpasterska”, zachodzą w następujących przypadkach, w których można skorzystać z powyższego pozwolenia na binację w dni powszednie, święta i uroczystości nienakazane, i na trynację – w niedziele i święta nakazane:
  - a) gdyby znaczna grupa wiernych byłaby pozbawiona możliwości uczestniczenia we Mszy świętej w niedzielę lub święto nakazane;
  - b) gdy skutek niewielkiej liczby Mszy świętych brakuje dla wiernych miejsca w kościele lub kaplicy;
  - c) gdy zachodzi konieczność odprawiania Mszy świętych w różnych miejscach w jednej parafii lub uczestniczenie we Mszy świętej byłoby dla wiernych znacznie utrudnione;
  - d) gdy zachodzi taka potrzeba, w parafii z kościołami i kaplicami dojazdowymi, nawet jeśli posługuje w nich więcej niż jeden kapłan;

- e) w okresie urlopów (ferie zimowe, lipiec i sierpień);
  - f) w celu odprawienia Mszy świętej pogrzebowej, ślubnej lub chrzcielnej, lub z okazji pielgrzymki;
  - g) w pierwsze czwartki, piątki i pierwsze soboty miesiąca;
  - h) w przypadku nieobecności kapłana, której nie można było przewidzieć (np. z powodu choroby);
  - i) gdy wierni proszą o sprawowanie Mszy świętej w intencji, która absolutnie nie może być przeniesiona na inny dzień;
  - j) gdy zachodzi potrzeba odprawienia Mszy świętej w szpitalu, domu pomocy społecznej, przy kapliczce przydrożnej, domu osoby obłożnie chorej, jeśli z racji duszpasterskich kapłan jest zobowiązany do odprawienia Mszy świętych w tym samym dniu także we własnym kościele. W tym wypadku udziela się jednocześnie ogólnego pozwolenia na odprawianie Mszy świętej poza miejscem świętym.
5. Dla wyrażenia eucharystycznej wspólnoty kapłańskiej każdy kapłan może binować w dni powszednie i trynować w święta nakazane, koncelebrując Mszę świętą wspólnotową z racji synodu, kongresu, pielgrzymki, wizytacji pasterskiej lub innego zjazdu kapłanów, jeśli z racji duszpasterskich jest zobowiązany do odprawienia w tym samym dniu, dla dobra wiernych, w swoim kościele. Można też korzystać z binacji, gdy koncelebruje się Mszę świętą na pogrzebie własnych krewnych, kapłana, klero, osoby zakonnej lub ich krewnych.
  6. Każdy kapłan może odprawić (także w koncelebrze) trzy Msze święte w uroczystość Bożego Narodzenia i we Wspomnienie Wszystkich Wiernych Zmarłych.
  7. We wszystkich innych wypadkach, poza wymienionymi powyżej, gdy zachodzi potrzeba binacji lub konieczność trynacji, należy uzyskać odrębne zezwolenie.
  8. Należy wykluczyć sytuacje, w których binuje się lub trynuje tylko po to, aby zadośćuczynić rozmyślnie przyjętym stypendiom mszalnym. Z zasady poza słuszną przyczyną lub koniecznością duszpasterską nie wolno przyjmować na dany dzień więcej intencji mszalnych.

nych niż kapłanów posługujących i rzeczywiście obecnych przy danym kościele lub kaplicy. Gdy w danym dniu nie można odprawić Mszy świętej w intencji, o którą ktoś prosi, należy zaproponować odprawienie jej w innym dniu lub przekazanie do odprawienia innemu kapłanowi. W planowaniu godzin odprawiania Mszy świętych i przyjmowaniu intencji mszalnych należy zawczasu uwzględnić rozmaite potrzeby duszpasterskie, święta i okazje domagające się odprawienia Mszy świętej w szczególnej intencji (np. obowiązkowa Msza święta za parafian, której nie powinno się przekładać na inne dni), jak i spodziewane nieobecności kapłanów (np. w czasie urlopów czy koniecznych wyjazdów).

9. Nie jest słuszną przyczyną binowania chęć nadania większej okazałości celebracji liturgicznej przez organizowanie koncelebrowanej Mszy świętej odprawianej przez kapłanów, którzy z racji duszpasterskich muszą w tym samym dniu odprawiać indywidualnie.
10. Nie jest słuszną przyczyną binowania pobożność kapłana, który chciałby odprawiać więcej niż jedną Mszę świętą dziennie, nawet gdyby nie przyjmował z tej okazji żadnej ofiary.
11. Nie wolno korzystać z zezwolenia na binację lub trynację, nawet gdy jest ono udzielone, gdy jest do dyspozycji inny kapłan (np. rezydent, gość), który może odprawić Mszę świętą bez potrzeby uciekania się do binacji lub trynacji. Innego kapłana należy wtedy poprosić o pomoc, a ksiądz, który może sprawować Eucharystię dla wiernych, winien to uczynić, nawet jeśli nie jest do tego zobowiązany z racji swojej funkcji, aby nie stwarzać konieczności binowania lub trynowania przez miejscowego duszpasterza. Nadużyciem byłoby, gdyby miejscowy ksiądz sprawował już drugą lub trzecią Mszę świętą, a inny kapłan odprawiał z nim w koncelebrze.
12. Planując godziny odprawiania Mszy świętych w danym kościele nie należy mnożyć ich liczby, jeśli w rezultacie mogłoby to wyjść na szkodę pobożności samego kapłana lub wiernych. Działoby się to np. wtedy, jeśliby na skutek zbyt dużej liczby Mszy świętych przychodziły na nie tylko niewielkie grupy wiernych w kościołach, któ-

re mogłyby pomieścić o wiele więcej osób, albo gdyby z tej samej przyczyny kapłani byli nadmiernie obciążeni lub musieli odprawiać Mszę świętą w pośpiechu.

13. Korzystając z zezwoleń na binację i trynację, należy pilnie zachowywać przepisy prawa kanonicznego odnoszące się do stypendiów mszalnych.
14. W myśl przepisów zawartych w kanonie 951 Kodeksu Prawa Kanonicznego i artykule 88 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej, kapłanowi, który zgodnie z prawem odprawia więcej razy Mszę świętą w tym samym dniu, oprócz Bożego Narodzenia, wolno zatrzymać dla siebie tylko jedno stypendium mszalne, pozostałe zaś winien przekazać do Kurii Metropolitalnej Łódzkiej na cele oznaczone przez ordynariusza miejsca, z dopuszczeniem pewnego wynagrodzenia z tytułu zewnętrznego, czyli zwrotu kosztów osobiście poniesionych z racji sprawowania kolejnej Mszy świętej. Ponieważ zgodnie z prawem kościelnym tylko ordynariusz miejsca może określić przeznaczenie stypendiów ze Mszy świętych binowanych lub trynowanych, nie wolno kapłanowi samowolnie, bez szczegółowego zezwolenia ordynariusza miejsca, dysponować tymi ofiarami, przeznaczając je według własnego uznania. Nie można też przenosić stypendiów mszalnych na inny dzień w celu np. zapewnienia luk w księdze intencji.
15. Należy przestrzegać przepisu kanonu 951 § 2 Kodeksu Prawa Kanonicznego, który brzmi: „Kapłan koncelebrujący w tym samym dniu drugą Mszę świętą, nie może z żadnego tytułu przyjąć za nią ofiary” nawet z zamiarem przekazania jej później na wyżej wspomniane cele.
16. Przy podziale stypendiów mszalnych obowiązuje równy podział pomiędzy kapłanów pracujących w parafii, czyli *cumulum*. Zwyczaj potrącania pewnego procentu ze stypendiów mszalnych dla pracowników świeckich (organisty, kościelnego) został zniesiony (artykuł 84 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).

17. Przy podziale *cumulum* za intencję odprawioną za parafian proboszczowi odlicza się kwotę równą zwyczajnemu stypendium (por. artykuł 87 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).
18. Proboszcz, który w niedzielę lub święto nakazane odprawia Mszę świętą za parafian, może zatrzymać ofiarę złożoną za odprawianą w tym samym dniu drugą Mszę świętą.
19. Odlicza się kwotę równą zwyczajnemu stypendium każdemu uczestnikowi *cumulum*, jeżeli odprawił Mszę świętą we własnej intencji. Kapłani należący do *cumulum* nie uczestniczą w nim w tych dniach, w których z jakiegokolwiek powodu nie odprawili Mszy świętej (por. artykuł 87 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).
20. Należy odprawić oddzielnie Msze święte w intencji tych, za których została złożona i przyjęta pojedyncza ofiara nawet niewielka (por. kanon 948 Kodeksu Prawa Kanonicznego i artykuł 85 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).
21. Tylko w wyjątkowych sytuacjach, po uprzedniej zgodzie ofiarodawców, możliwe jest łączenie intencji mszalnych (por. artykuł 85 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).
22. Przy odprawianiu Mszy świętej w wielu intencjach należy zachować przepisy zawarte w Dekrecie Kongregacji ds. Duchowieństwa *Mos iugiter* z 22 I 1991 roku w sprawie stypendiów mszalnych („Notificationes” 129/1991, n. 4–9, s. 66–70), w szczególności zaś normy następujące:
  - a) Msze święte w wielu intencjach nie mogą być odprawiane częściej niż dwa razy w tygodniu,
  - b) dzień, godzinę i miejsce odprawiania takiej Mszy świętej należy podać do wiadomości wiernych, tak by świadome i dobrowolnie godzili się na połączenie składanych przez nich ofiar z innymi,
  - c) ze wszystkich złożonych ofiar odprawiającemu wolno zatrzymać tylko ofiarę w wysokości zwyczajowo przyjętej w danej parafii przy Mszy świętej aplikowanej w indywidualnej intencji; sumę, która przekracza zwyczajowo przyjętą ofiarę, należy przekazać do

Kurii Metropolitalnej Łódzkiej, podobnie jak należy to uczynić ze stypendiami za Msze święte binowane lub trynowane (por. także artykuł 85 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).

23. Za tak zwane Msze święte od uczestników pogrzebu z ofiar zebranych od uczestników pogrzebu wolno zatrzymać tylko ofiarę w wysokości zwyczajowo przyjętej w danej parafii przy Mszy świętej aplikowanej w indywidualnej intencji; sumę, która przekracza zwyczajowo przyjętą ofiarę, należy przeznaczyć na utrzymanie świątyni.
24. Za tak zwane Msze święte obrzędowe (np. z racji ślubu, pogrzebu, chrztu świętego) należy ze złożonej ofiary, rozliczanej w *iura stolae*, wydzielić sumę w wysokości zwyczajowo przyjętej w danej parafii przy Mszy świętej aplikowanej w indywidualnej intencji i przeznaczyć ją do rozliczenia w *cumulum* lub na rzecz kapłana celebrującego.
25. Msze święte zamówione w sprawach publicznych, w święta narodowe lub przy innych okazjach, należy odprawić nawet gdyby nie złożono żadnego stypendium (artykuł 86 Statutów III Synodu Archidiecezji Łódzkiej).
26. Ofiary z Mszy świętych binowanych i trynowanych należy przekazywać do Referatu Finansowego Kurii Metropolitalnej Łódzkiej. Posłużą do fundowania przez Arcybiskupa Metropolity Łódzkiego stypendiów mszalnych dla kapłanów, którzy ich nie mają (np. emerytów, rencistów, pracujących w krajach misyjnych lub w parafiach, w których wierni nie składają ofiar na stypendia mszalne).
27. Pozostaje w praktyce zwyczaj zwracania się, w ważnej potrzebie, do Arcybiskupa Metropolity Łódzkiego o pozwolenie na przeznaczenie stypendiów pochodzących z Mszy świętych binowanych lub trynowanych na cele parafialne.
28. Czerpanie nieuprawnionego zysku z ofiar mszalnych jest przestępstwem zagrożonym karą (por. kanon 1385 Kodeksu Prawa Kanonicznego).

29. Z wielką starannością należy prowadzić księgę intencji mszalnych zarówno ogólną, jak i indywidualną. Nie jest właściwą praktyką zapisywanie intencji mszalnych tylko w kalendarzach.
30. Realizacja powyższych przepisów będzie wnikliwie kontrolowana podczas wizytacji biskupich i dziekańskich. Proboszczowie przedstawia dziekanowi dekanatu półroczne sprawozdania z przekazania stypendiów z binacji i trynacji zgodnie z powyższymi normami. Na koniec roku kalendarzowego dziekan przedłoży na ręce Ekonomy Archidiecezji Łódzkiej sprawozdanie w tej sprawie z każdej parafii dekanatu.
31. Należy zachować wszystkie inne normy prawa powszechnego i partykularnego dotychczas obowiązujące w sprawie binacji, trynacji oraz stypendiów mszalnych.
32. Niniejszy Dekret wchodzi w życie z dniem 1 lutego 2014 r.

Kanclerz

✠ Marek Jędraszewski
Arcybiskup Metropolita Łódzki